

Kopie a falzifikáty v portrétní miniatuře

David Hradil, Janka Hradilová, Antonín Sondej, Olga Trmalová

Kopie a falzifikáty v portrétní miniatuře

Praha 2022

Kopie a falzifikáty v portrétní miniatuře

Obsah

Stručná historie napodobování	5
Antonín Sondej, David Hradil, Janka Hradilová, Olga Trmalová	
Od emoce k dekoraci	6
V toku času – krátké ohlédnutí za historií miniatur	11
Reprodukční techniky	19
Grafika – otisk matrice	19
Fotografie – pozitiv negativu	22
Daguerrotypie	25
Fotografie na papíru	26
Fotografický tisk	26
Fotografický smalt, email	26
Fotografie na slonovině nebo její imitaci	27
Kolorování	29
Originál vs. falzum	30
Reprodukce v portrétní miniatuře	31
Replika	31
„Ve stylu“	32
Kopie	33
Zmenšení velkého	33
Dekorativní umění – „draždanská miniatura“	39
Sběratelství	43
Neinvazivní výzkum miniatur	45
David Hradil, Janka Hradilová	
Odpovědi skryté v detailu	46
Screening chemického složení	50
Zobrazování a prozařování	52
Spektroskopické a difrakční metody	56
Doslov – dialog médií	60
Antonín Sondej	
Katalogová část	63
Janka Hradilová, David Hradil, Antonín Sondej	

Jeanne Alexandre Maricot, *Neznámá mladá dáma - detail*, 1823, akvarel a kvaš na slonovině, ovál,
15,2 × 12,7 cm, Oblastní muzeum v Chomutově, inv. č. Mi 118 © Laboratoř ALMA, AVU Praha

HILLIARD, Nicholas; *Treatise Concerning the Arte of Limming*, Mid Northumberland Arts Group, reedice z roku 1992

HLAVÁČ, Ludovít; *Dějiny fotografie*, Osveta, Martin 1987.

HOCKNEY, David; *Tajemství starých mistrů*, Slovart 2003.

HOJER, Gerhard; *King Ludwig I's Gallery of Beauties*, Schnell und Steiner 2011.

HOLEŠOVSKÝ, Karel; *Portrétní miniatura: historie, sběratelství a znalectví*, Odeon 1976 / Mladá fronta Praha, 1979.

HRADIL, David; HRADILOVÁ, Janka; BEZDIČKA, Petr; ŠVARCOVÁ, Silvie; *Differentiation between anonymous paintings of the 17th and the early 18th century by composition of clay-based grounds*. Applied Clay Science 118 (2015), 8-20.

HRADIL, David; HRADILOVÁ, Janka; FOGAŠ, Igor; HRDLÍČKOVÁ-KUČKOVÁ, Štěpánka; *Přínos materiálových analýz pro interpretaci techniky malby a umělecko-historická bádání obecně*. Akademie výtvarných umění v Praze 2013.

HRADIL, David; HRADILOVÁ, Janka; NEDĚLA, Vilém; TIHLAŘÍKOVÁ, Eva; 2021, *Aplikace environmentální rastrovací elektronové mikroskopie (EREM) v oboru analýzy miniatur: metodika pro specifické použití ve výzkumu miniaturního malířství*, <https://invenio.nusl.cz/record/455137?ln=cs>

HRADILOVÁ, Janka; HRADIL, David; *Neinvazivní průzkum malířských výtvarných děl radiografickými a rentgen-fluorescenčními metodami*. Akademie výtvarných umění v Praze 2015.

HRADILOVÁ, Janka; HRADIL, David; PECH, Michal; BEZDIČKA, Petr; NEDĚLA, Vilém; TIHLAŘÍKOVÁ, Eva; TARGOWSKI, Piotr; *Complementary use of X-ray based imaging and analytical methods in the investigation of miniature portraits*. Microchemical Journal 153 (2020), 104371.

CHARNEY, Noah; *Umění falzifikace. Myšlení, motivy a metody padělatelských mistrů*, Kniha Zlín 2015.

JOLLET, Etienne; *Jean and François Clouet*, Paris, Lagune 1997.

JIRÍK, František Xaver; *Miniatura a drobná podobizna v době empírové a probuzenecké v Čechách*, Jan Štencl, Praha 1930.

KEIL, Robert; *Füger als Porträtminiaturist* in GUNDEL, Marc; EIBER, Christina; EIERMANN, Wolf; FLEISCHER, Martina; GNIFFKE, Vera; KEIL, Robert; *Heinrich Friedrich Füger (1751-1818): Zwischen Genie und Akademie; Katalogbuch zur Ausstellung in Heilbronn, Städtische Museen Heilbronn, Kunsthalle... Und Akademie/Between Genius and the Academy*, Hirmer 2011.

KOLÁČNÝ, Ivan; 2006, *Řády a vyznamenání Habsburské monarchie*, Elka Press Praha 2006.

KOŠAŘOVÁ, Veronika; HRADIL, David; HRADILOVÁ, Janka; ČERMÁKOVÁ, Zdeňka; NĚMEC, Ivan; SCHREINER, Manfred; *The efficiency of micro-Raman spectroscopy in the analysis of complicated mixtures in modern paints: Munch's and Kupka's paintings under study*. Spectrochimica Acta - Part A: Molecular and Biomolecular Spectroscopy 156 (2016), 36-46.

KRAUS, Hans-Christof; *Die Herrscher Sachsens: Markgrafen, Kurfürsten, Könige 1089-1918*, C.H.Beck 2013.

LAFRON DE CARMARSAC; *Portraits Photographiques Sur Email: Vitrifies Et Inalterables Comme Les Peintures de Sevres*, Paris 1868; reprint vydalo Forgotten Books 2018.

LEMBERGER, Ernst; *Meisterminiaturen aus fünf Jahrhunderten*, Stuttgart: Deutsche Verlags-Anstalt, 1911, Taf 15.

LINSBOTH, Stefanie; *From Large-Scale Paintings to Precious Miniatures - Maria Theresa's Portrait Miniatures*; in PAPPE, Bernd; SCHMIEGLITZ-OTTEN, Juliane; WALCZAK Gerrit; *Portrait Miniatures: Artists, Functions and Collections*, Michael Imhof Verlag 2018.

LLOYD, Stephen; *Miniature Portrait Copies in Regency Britain: William Debry (1786-1847) at Knowsley Hall*; in PAPPE, Bernd; SCHMIEGLITZ-OTTEN, Juliane; WALCZAK Gerrit; *Portrait Miniatures: Artists, Functions and Collections*, Michael Imhof Verlag 2018.

Kopie a falzifikáty v portrétní miniatuře

katalog k výstavě

Místo a datum konání

Galerie Věda a umění, Akademie věd České Republiky,
Národní 3, Praha 1, 1. listopadu 2021 – 14. ledna 2022

Autoři

Dr. David Hradil
RNDr. Janka Hradilová
MgA. Antonín Sondej
Olga Trmalová, ak. mal.

Laboratoř ALMA – společné pracoviště Akademie
výtvarných umění v Praze a Ústavu anorganické chemie
AV ČR, v.v.i.

Partneři výstavy v místě konání

- Středisko společných činností AV ČR, v.v.i. –
Johana Studničková (kurátorka)
- Akademie věd České republiky

Majitelé výtvarných děl

Národní muzeum, Národní památkový ústav – ÚPS
v Českých Budějovicích, Národní památkový ústav –
ÚPS na Sychrově, Oblastní muzeum v Chomutově,
Uměleckoprůmyslové museum v Praze, soukromí sběratelé

Materiálové analýzy a expertízy

- Ústav anorganické chemie AV ČR, v.v.i. (RNDr. Dr. Petr
Bezdička, Dr. David Hradil, Dr. Silvia Garrappa, Ing. Eva
Kočí, Ph.D., Ing. Silvie Švarcová, Ph.D.)
- Akademie výtvarných umění v Praze (RNDr. Janka
Hradilová, Mgr. Lenka Hřebřinová, Ing. Michal Pech,
ak. mal., MgA. Antonín Sondej, Ing. Zuzana Širillová,
ak. mal. Olga Trmalová, Doc. ak. mal. Magdaléna
Vovsová)
- Ústav přístrojové techniky AV ČR, v.v.i. (doc. Ing. et Ing.
Vilém Neděla, Ph.D., Mgr. Martin Olbert, Ing. Eva
Tihlaříková, Ph.D.,)

Katalog recenzovala

doc. akad. mal. Danica Stojkovičová, PhD.

Anglický abstrakt

MgA. Kateřina Báňová

Obálka a grafický koncept katalogu

MgA. Věra Marešová

Grafická úprava

MgA. Ondřej Záměš

Produkce

NLN, s.r.o., Náprstkova 10, Praha 1

Vydal

© Ústav anorganické chemie AV ČR, v.v.i.

Vydání první – 2022

Počet výtisků 500 ks.

ISBN 978-80-904678-5-9

**Financováno programem na podporu aplikovaného
výzkumu a vývoje národní a kulturní identity na léta
2016 až 2022 (NAKI II) Ministerstva kultury České
republiky, projekt č. DG18P02OVV034 – Neinvazivní
výzkum portrétních miniatur pro účely jejich datace,
autentikace, prezentace a ochrany**

Zvláštní poděkování za spolupráci:

Mgr. Kateřina Jiroutová; PhDr. Miloš Kadlec; Mgr. Renáta
Klucová; PhDr. Ludmila Ouredová-Hronková; Mgr. Jana
Petrová; Mgr. Markéta Prontekarová; Mgr. Kateřina
Rainišová; PhDr. Lubomír Sršeň; Ing. Daniel Šnejd; Radek
Zozulák a další